

Mir, dijeljenje vlasti i uključenost građana: Lekcije za i iz Bosne i Hercegovine

9. i 10. listopada 2025.

Univerzitet u Sarajevu – Fakultet političkih nauka

Kada su međunarodni lideri nadgledavali potpisivanje Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini – poznatog i kao Daytonski sporazum – u prosincu 1995. godine, postojale su velike nade za okončanje nasilja i novu eru mira u Bosni i Hercegovini i širom zapadnog Balkana.

Trideset godina kasnije rezultati su mješoviti. Iako je u Bosni i Hercegovini prevladao mir, bez većeg izbijanja međuetničkog nasilja, njena politička tranzicija je zastala. Stroge odredbe o dijeljenju vlasti (*power-sharing*) na državnoj razini i visok stupanj decentralizacije pridonijeli su stvaranju političkog sustava koji je okarakteriziran političkim zastojima, zarobljavanjem države od strane elita, nezadovoljstvom građana i nemogućnošću provedbe bilo kakvih važnih reformi.

Trideseta godišnjica Daytonskog sporazuma predstavlja pravovremeni trenutak za razmišljanje o sporazumu i njegovim učincima, kako za Bosnu i Hercegovinu danas i za njene reformske napore u budućnosti, tako i za tekuće pristupe mirovnom posredovanju diljem svijeta.

Spajajući akademske i političke uvide, zainteresirani smo za ocjenjivanje što je i što nije funkcioniralo, što bi trebalo reformirati i što se može reformirati nakon 30 godina. Koje su institucije, procesi i događaji u poslijeratnoj Bosni i Hercegovini pogodovali miru? Koje uvide nude u drugim kontekstima, uključujući mjesta poput Ukrajine, Cipra, Libanona, Sirije, Sudana i Mijanmara, gdje se rasprave o poslijeratnoj demokratizaciji, dijeljenju vlasti, pomirenju, izgradnji države i uspostavi mira nastavljaju različitim brzinama? Nasuprot tome, koji bi uvidi iz ovih drugih slučajeva mogli pomoći u informiranju napora za ustavnu reformu u Bosni i Hercegovini? Posebno nas zanima zašto, kada i kako su preferencije građana uključene u te procese.

Smještajući akademsko-političke lekcije 30 godina Daytonu u komparativnu perspektivu, pozivamo akademske istraživače i stručnjake u svim fazama karijere da pošalju sažetke od 300 riječi koji se bave gore navedenim temama. Prijedlozi trebaju sadržavati kontakt podatke autora zajedno s biografskom izjavom od 50 riječi. Prijedloge pošaljite organizatorima radionice do 15. svibnja na email adresu dayton30conference@gmail.com. Konačni radovi (*policy paper*) trebali bi imati između 2.000 i 3.000 riječi.

Radionica će za cilj imati izradu dokumenta koji će objediniti lekcije iz i za Bosnu i Hercegovinu nakon trideset godina Daytonu.

Ova radionica podržana je projektom Open Research Area 7 “Inclusive Peace: Citizen Inclusion in Power-Sharing Settlement.”

Radni jezik radionice će biti engleski jezik.

Organizacijski odbor radionice: Allison McCulloch (Brandon University), Valentino Grbavac (Brandon University), Jasmin Hasanović (University of Sarajevo), Soeren Keil (University of Passau), John Hulsey (James Madison University)